

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2106230442
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2106230442.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci navrhovateľky: M. A., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XX, zastúpená advokátkou: JUDr. Darina Kurňavová, so sídlom Trnava, Kapitulská 5, proti odporcovi: Ing. K. U., nar. XX.X.XXXX, bytom D. U. XXX, zastúpený advokátom: JUDr. Miroslav Kubovčák, so sídlom Bratislava, Grösslingova 58, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 28C/141/2006-418 zo dňa 21. januára 2013 v zamietajúcej časti, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej zamietajúcej časti p o t v r d z u j e.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd I. stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke titulom bolestného sumu 1.882,09 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, vo zvyšku ohľadom bolestného návrh zamietol, návrh navrhovateľky o náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že o nich bude rozhodnuté samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami Občianskeho zákonníka: § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 a 2, § 442 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“), ďalej ustanovením § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Zb. a ustanoveniami vyhlášky č. 32/1965 Zb.: § 6 ods. 1 a 2, § 7. Skutkovo odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je potrebné zvýšiť odškodnenie za bolesť. Bolo preukázané, že u navrhovateľky sa jednalo o bolestivý spôsob liečby, jednoznačne to vyplýva zo znaleckého posudku. Znalec sa vyjadril, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa vzhľadom na bolesti, ktoré navrhovateľka v dôsledku zranení pri liečbe vytrpela. Jednalo sa o vážne zranenia závažného charakteru, liečené ťažkou operáciou a lekárskymi úkonmi, sprevádzanými bolesťami. Bolestné zvýšil na dvojnásobok, čo v prepočte predstavuje sumu 3.764,18 eur. 945 bodov x 60,- Sk = 1.882,095 eur, 1.882,095 eur x 2 = 3.764,18 eur. Z takto priznanej sumy titulom bolestného bola vedľajším účastníkom vyplatená suma 951,50 eur a odporcom suma 930,59 eur, spolu 1.882,09 eur. Zostáva teda doplatiť sumu 1.882,09 eur. Vo zvyšku ohľadom uplatneného bolestného súd návrh navrhovateľky zamietol. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že titulom sťaženia spoločenského uplatnenia bola doteraz vyplatená navrhovateľke suma 2.529,34 eur. Vedľajší účastník vyplatil navrhovateľke sumu 1.931,85 eur a odporca 597,49 eur. Znalec sťaženie spoločenského uplatnenia obodoval počtom bodov 634,99, čo pri hodnote bodu 60,- Sk predstavuje sumu 1.265 eur. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že u navrhovateľky sa nejedná o prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., pre ktoré by bolo potrebné mimoriadne zvýšenie základného

bodového ohodnotenia. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia už samo vo svojej podstate v základnej výmere predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodenej, pre uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb a pre plnenie spoločenských úloh. Odškodnenie musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju. Výrazné zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je vyhradené takým prípadom, keď v dôsledku následkov úrazu je poškodený takmer vyradený zo života a jeho predpoklady k uplatneniu sa v spoločnosti sú takmer stratené, nie je schopný sám sa obslúžiť a podobne. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, o takýto prípad navrhovateľky nejde. Z tohto dôvodu návrh navrhovateľky titulom uplatňovaného sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol. Navrhovateľka si uplatňovala 50-násobok základného obodovania. Súd skonštatoval, že jej prináleží iba základné obodovanie v sume 1.265 eur, odporcom a vedľajším účastníkom jej bola vyplatená suma vyššia - 2.529,34 eur, teda navyše jej bolo vyplatené 1.264,34 eur.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti podala odvolanie navrhovateľka. Uviedla, že rozhodnutie je v rozpore s vykonaným dokazovaním, teda skutkovým stavom, preto je nezákonné. Súd prvého stupňa podrobne rozoberá, že v prípade poškodenia zdravia u navrhovateľky ide o prípad hodný osobitného zreteľa, v celosti akceptuje stanoviská a závery znaleckého dokazovania. Až na strane 13 konštatuje, že u poškodenej o takýto prípad nejde, preto jej nepriznal zvýšenie odškodnenia. Súd prvého stupňa nekonal v zmysle intencií Krajského súdu v Trnave, keď vyhodnotil dôkazy v rozpore s vykonaným dokazovaním a následne nesprávne rozhodol. Prvostupňový súd bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Odvolací súd jasne do rozhodnutia napísal, že rozhodnutie v tej istej veci nemôže byť tak diametrálne odlišné. Navrhovateľka namietala, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, čím došlo k porušeniu základného práva účastníka na spravodlivý proces. Poukazuje i na zmenu legislatívy zákonom č. 437/2004 Z.z. Navrhovateľka nemá žiadne predpoklady pre zlepšenie zdravotného stavu, práve naopak, stále sa zhoršuje. Žiadala, aby Krajský súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a jej návrhu vo zvyšku vyhovel na tom skutkovom základe, že sú tu dôvody hodné mimoriadneho zvýšenia bodového ohodnotenia násobkom.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu. Navrhovateľka v odvolaniach proti rozhodnutiam nevysvetľuje, rovnako ako v žalobnom návrhu, aj v priebehu celého konania, v čom spočívajú dôvody na mimoriadne zvýšenie odškodnenia v zmysle vyhlášky č. 32/1965 Zb. Pokiaľ ide o bolestné, považuje súdom priznanú náhradu za dostatočnú. Až v základnom bodovom hodnotení bolestného v znaleckom posudku pristupuje znalec k zvýšeniu bodového hodnotenia len v prípade troch položiek z jedenástich. V prípade sťaženia spoločenského uplatnenia je už z bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v znaleckom posudku zrejmé, že jednotlivé obmedzenia boli obmedzeniami ľahkými. Pokiaľ ide o porušenie súvislosti panvového pletenca s poruchou statiky chrbtice, túto znalec ohodnotil bodmi na dolnej hranici. Pokiaľ ide o mimoriadne zvýšenie, navrhovateľka nepreukázala vysokú a mimoriadnu úroveň jej športových, kultúrnych, či iných spoločenských aktivít v dobe pred vznikom škody. Je potrebné uviesť, že už základné bodové ohodnotenie reflektuje na trvalosť sťaženia spoločenského uplatnenia. Z týchto dôvodov považuje priznané odškodnenie za dostačujúce. Ku dňu podania vyjadrenia boli navrhovateľke celkovo poukázané sumy titulom bolestného 3.764,18 eur a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 2.529,34 eur. Vzhľadom na uvedené vedľajší účastník žiadal, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne. V zmysle rozsudku navrhovateľke vedľajší účastník poukázal v ňom priznanú sumu 1.882,09 eur, čo je zohľadnené vo výpočte uvedených súm.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací rozsudkom pod č.k. 9Co 172/2013-451 zo dňa 17. septembra 2013 rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil.

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/172/2013 zo dňa 17. septembra 2013 podala dovolanie navrhovateľka, ktorá ho navrhla zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedla, že prípustnosť dovolania vyvodzuje z § 237 písm. f) O.s.p., keď sa jej postupom odňala možnosť pred súdom konať pre nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia. Zdôraznila, že účastník má právo na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné zdôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Uviedla, že odvolací súd rozhodnutie zdôvodnil tým, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam a vec správne posúdil, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Mala za to,

že odvolací súd sa v požadovanom smere vecou nezaoberal, keď súd prvého stupňa riadne nezdôvodnil, prečo jej nepriznal násobok zvýšenia bolestného ani spoločenského uplatnenia, kedy sám lekár, ktorý vypracoval znalecký posudok na pojednávaní uviedol, že je daný titul na zvýšenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, pretože je tu dôvod osobitného zreteľa. Vyčítala odvolaciemu súdu, že i napriek tomu, že predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie za účelom doplnenia dokazovania, ktoré súd prvého stupňa doplnil a vypočutím svedkov a súdny znalec jednoznačne potvrdili výnimočnosť prípadu navrhovateľky, bola žaloba čo do výnimočnosti a osobitného zreteľa zamietnutá. I napriek tomu, že v konaní rozhodoval totožný senát rozhodoval kontraproduktívne, keď svojim rozhodnutím nepotvrdil svoj právny názor vyslovený v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí bez bližšieho odôvodnenia.

Odporca navrhol dovolanie navrhovateľky ako neprípustné odmietnuť.

Vedľajší účastník považoval rozhodnutie súdov nižšieho stupňa za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením sp. zn. 4 Cdo 251/2014 zo dňa 16. decembra 2015 rozsudok Krajského súdu v Trnave zo 17. septembra 2013 sp. zn. 9CoI/172/2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že poukázal na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. a na to, že odvolaciemu súdu je daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke (o takú situáciu šlo v prejednávaní veci); ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 Ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru. V danej veci z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (bez doplnenia dôvodov), keď podal teoretický výklad § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965, avšak bez akejkoľvek nadväznosti na prejednanú vec. Odvolací súd len uviedol, aký nárok navrhovateľka uplatnila, v akej výške, koľko jej súd prvého stupňa priznal a koľko jej z toho bolo v priebehu konania odporcom a vedľajšou účastníčkou vyplatené. Vôbec sa nevysporiadal v odvolaní s tvrdenými skutočnosťami, keď navrhovateľka vyčítala súdu prvého stupňa, že sa v posudzovanej veci žiadnym spôsobom nevyporiadal s výhradami odvolacieho súdu zaujatými v jeho predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach. Odvolací súd nezdôvodnil, z ktorých skutkových a právnych záverov možno vyvodiť správnosť záverov súdu prvého stupňa o nedostatku splnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa o primeranom zvýšení odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď odvolateľka v odvolaní v tomto smere spochybňovala najmä vyhodnotenie skutkových záverov súdom prvého stupňa. Za predpokladu, že odvolací súd nepovažoval dôvody odvolania za podstatné a právne významné, mal v dôvodoch rozhodnutia náležitým spôsobom dôvody takéhoto záveru vysvetliť. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov pre jeho rozhodnutie, v dôsledku čoho bola dovolateľne odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Z uvedených dôvodov Najvyšší súd SR rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že v novom rozhodnutí súd rozhodne o trovách pôvodného i dovolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 2 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom tak, že oznámil na úradnej tabuli súdu čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania navrhovateľky.

Predmetom konania na Okresnom súde v Trnave pod sp. zn. 28C/141/2006 bol návrh navrhovateľky zo dňa 12.12.2006, ktorým sa domáhala náhrady mimoriadneho zvýšenia bolestného 47.425,81 eur a mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 47.425,81 eur.

Súd prvého stupňa svojím rozhodnutím pod č.k. 28 C 141/2006-224 zo dňa 22.3.2010 zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 29.442,86 eur z titulu bolestného a sumu 36.675,43 eur z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, vo zvyšku istinu a úrok z omeškania zamietol a konanie v časti náhrady nákladov spojených s liečením zastavil. Na odvolanie vedľajšieho účastníka odvolací súd uznesením pod č.k. 9 Co 194/2010-268 zo dňa 15.12.2010 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a vo zvyšku odvolanie odmietol. V poradí druhým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 951,50 eur titulom bolestného a 1264,57 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý rozsudok bol na základe odvolania navrhovateľky uznesením KS v Trnave pod č.k. 9 Co 101/2012-405 zo dňa 22.08.2012 zrušený a vrátený súdu prvého stupňa.

Predmetom preskúmania odvolacieho súdu bola správnosť rozhodnutia a postupu súdu prvého stupňa pri zamietnutí návrhu navrhovateľky na zaplatenie mimoriadneho zvýšenia bolestného v sume nad 1882,09 eur (ktorá bola navrhovateľke priznaná titulom bolestného a mimoriadneho zvýšenia bolestného na dvojnásobok základného bolestného) a v časti, kde súd zamietol návrh na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľkou uplatneného nároku a pretože zdieľa jeho právny záver vo veci, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvého stupňa odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľovi, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, s poukazom na odvolacie argumenty navrhovateľky sa žiada dodať nasledovné:

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, a to podľa zásad a sadziieb ustanovených v prílohe tejto vyhlášky. Odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia.

Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia určená na základe počtu bodov stanovených lekárom predstavuje jednorázové odškodnenie za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a pre plnenie jeho spoločenských úloh (§ 4 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb.).

Pri práve na zvýšenie náhrady za SSÚ (spôsobom predpokladaným v ust. § 7 ods. 3 vyhlášky) prípadmi hodnými osobitného zreteľa pre zvýšenie tejto náhrady je spravidla obmedzenie či úplné vylúčenie poškodeného (práve v dôsledku poškodenia zdravia) z takých aktivít, ktoré boli v čase pred poškodením zdravia bežným spôsobom uspokojovania rôznych záujmov, koníčkov a záľub poškodeného, u ktorých šlo často (nie však nevyhnutne) o výkon činností na vyššej, než bežnej úrovni a u ktorých obmedzenie či dokonca i strata možnosti sa venovať skorším aktivitám práve v dôsledku poškodenia zdravia musí obvykle viesť i k podstatnej zmene spôsobu života poškodeného; tieto kritériá nemožno automaticky vzťahovať i na prípadné zvýšenie náhrady za bolesti. Pri náhrade za bolesti sa na rozdiel od náhrady za SSÚ jednorázovo odškodňujú iné následky poškodenia zdravia a to rôzne bolesti, útrapy, strádania a i obmedzenia poškodeného nielen pri samotnom poškodení zdravia, ale aj v priebehu procesu odstraňovania či aspoň zmierňovania následkov takéhoto poškodenia a v prípade trvalých či aspoň dlhšie trvajúcich následkov aj po prípadnom liečení či uskutočnení lekárskeho výkonu (spôsobilých v miere zodpovedajúcej stavu dostupných poznatkov lekárskej praxe a medicínskym postupom reparovať dôsledky poškodenia zdravia) i v neskoršom čase .

Pritom treba opäť vziať do úvahy, že náhrada za bolesti a náhrada za SSÚ sú dvoma rôznymi druhmi náhrad, ktoré majú odlišný charakter i účel a že existencia dôvodov mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesti nemusí mať automaticky za následok aj zvýšenie náhrady za SSÚ, resp. nemusí prichádzať do

úvahy zvýšenie v rovnakom rozsahu (a naopak). Existujú totiž zjavne poškodenia zdravia, ktoré samy osebe, alebo priebeh ich liečby nie sú obzvlášť bolestivými a nie sú tak spojenými s mimoriadnymi útrapami poškodeného, avšak ich následky sa môžu prejavíť v radikálnej zmene pôvodného spôsobu života poškodeného (napr. oslepnutie alebo ochrnutie); na druhej strane však iné poškodenia zdravia nemusia mať nutne za následok sťaženie skoršieho spoločenského uplatnenia poškodeného alebo sa takýto dôsledok prejaví len v obmedzenej miere, avšak samotné poškodenie zdravia, dostupný spôsob jeho liečby a i život poškodeného po ukončení dostupnej liečby je sprevádzaný značnými (objektívne často nemerateľnými) bolesťami alebo i stavmi pred poškodením zdravia neznámymi (napr. únava, zmeny nálad, skôr až tak nepociťované reakcie organizmu na zmeny počasia a pod.). Napokon nemožno vylúčiť, že niektoré dôsledky poškodenia zdravia sa môžu prejavíť ako v rovine bolestí, tak i v rovine sťaženia spoločenského uplatnenia poškodeného.

Nemožno prehliadať, že už samotné základné bodové ohodnotenie zohľadňuje okolnosť, že poškodený je pod vplyvom následkov utrpeného zranenia obmedzený i vo svojich možnostiach, napr. pri voľbe povolania, voľbe životného partnera a ďalších spôsoboch osobného uplatnenia, v možnostiach zúčastniť sa kultúrnej a športovej činnosti, či v iných formách spoločenského uplatnenia. Primerané zvýšenie podľa § 6 ods. 2 vyhlášky až na dvojnásobok pritom predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenia poškodeného nemožno vyjadriť len základným odškodnením; dopadá na prípady, keď konkrétne skutočnosti vyplývajúce z porovnania zdravotného stavu pred a po zranení umožňujú záver, že základné odškodnenie nepostačí ku kompenzácii dôsledkov zhoršeného zdravotného stavu pre životné úkony poškodeného alebo pre uspokojovanie jeho životných, spoločenských potrieb a úloh. Zvýšenie náhrady nad limit stanovený podľa § 7 ods. 3 vyhlášky je potom prípustné iba v prípadoch hodných osobitného zreteľa, kedy možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené, celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových a iných aktivít v dobe pred vznikom škody. I keď uvedené ustanovenie umožňuje súdu priznať i vyššiu náhradu bez ohľadu na stanovené najvyššie sumy odškodnenia, treba vychádzať z ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej viacnásobné zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je vyhradené prípadom keď napr. u poškodeného došlo k veľmi výraznému obmedzeniu alebo k strate možnosti spoločenského uplatnenia v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových, či iných aktivít v dobe pred vznikom škody, alebo vtedy, keď pre následky úrazu je poškodený takmer vyradený zo života, a keď jeho predpoklady na uplatnenie v spoločnosti sú takmer stratené, nie je schopný sám sa obslúžiť a podobne. Súd má možnosť, aby v každom jednotlivom prípade podľa svojej úvahy posúdil, aké zvýšenie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia je v posudzovanom prípade primerané. Úvaha súdu nie je celkom neobmedzená, lebo právny predpis tým, že rámcovo ustanovuje predpoklady pre vznik nároku na uvedenú náhradu v sume zodpovedajúcej základnému počtu bodov a pre jej zvýšenie na dvojnásobok, stanovuje zároveň hľadiská, ku ktorým treba prihliadať, a ktorými je úvaha súdu o miere primeranosti zvýšenia v jednotlivých prípadoch hodných osobitného zreteľa usmerňovaná.

V časti zvýšenia odškodnenia za bolesť súd prvého stupňa nárok priznal na dvojnásobok základného bodového ohodnotenia (945 bodov á 60,- Sk = 1.882,095 eur x 2 = 3764,18 eur) z ktorej sumy bola odrátaná suma 1.882,09 eur, ktorá jej bola už vyplatená s odôvodnením, že u navrhovateľky existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je potrebné zvýšiť odškodnenie za bolesť, nakoľko bolo preukázané, že u navrhovateľky sa jednalo o bolestivý spôsob liečby, ako to jednoznačne vyplýva zo znaleckého posudku, keď znalec v tomto smere sa vyjadril, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa vzhľadom na bolesti, ktoré navrhovateľka v dôsledku zranení pri liečbe vytrpela. Jednalo sa u nej o vážne zranenia, závažného charakteru, ktoré boli liečené ťažkou operáciou a lekárskymi úkonmi sprevádzané bolesťami navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania predovšetkým so znaleckého posudku znalca MUDr. Ronalda Suchého a doplňujúceho posudku č. 17/2011 znalec nanovo stanovil základné bodové ohodnotenie bolestného u navrhovateľky. Znalec MUDr. Suchý vo svojom doplňujúcom znaleckom posudku č. 17/2011 bolestné u navrhovateľky vyčíslil na 945 bodov, pričom jednotlivé položky čiastočne navyšoval, avšak u žiadnej z nich nie na dvojnásobok. Navýšenie základného bodového ohodnotenia na dvojnásobok umožňuje § 6 ods. 2 cit. vyhlášky. Vzhľadom na charakter zranení a liečenia znalec vo svojom posudku uviedol, že u niektorých položiek boli naplnené taxatívne dôvody pre zvýšenie bolestného pre bolestivejší spôsob liečby zranení. Pri ohodnotení bolestného za operáciu zlomeniny krčka stehnovkej kosti bola položka zvýšená o polovicu za operačný výkon. Súhrnom konštatoval, že poškodená utrpela pri polytraume takú kombináciu zranení, ktoré neumožňovali ideálny variant liečby toho-ktorého poranenia. Z uvedeného vyplýva závažnosť poranení

a útrapy navrhovateľky pri ich liečení, ktoré sú predmetom obodovania znalcom. Napriek vyššie uvedenému však znalec nevyužil možnosť zvýšenia ohodnotenia až na dvojnásobok, preto záver súdu prvého stupňa bol správny pokiaľ navrhovateľke sám priznal s ohľadom na zranenia a spôsob liečby dvojnásobok zvýšenia bolestného a vo zvyšku zamietol, nakoľko ani odvolací súd na základe týchto skutočností a z vykonaného dokazovania nevidel dôvod na mimoriadne zvýšenie bolestného v zmysle ust. § 7 ods. 3 vyhlášky.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľka utrpela poškodenie zdravia vo veku 33 rokov, kedy bola zamestnaná ako inštruktorka v autoškole, zo športu sa venovala lyžovaniu, plávaniu, bicyklovaniu, ale iba rekreačne, spoločenský život viedla v bežnom rozsahu, čo sa týka kultúrneho vyžitia rada chodila do kina, do divadla, politickému životu sa nevenovala. V čase pred nehodou bola vydatá, je matkou dvoch detí.

V predmetnej veci si navrhovateľka uplatňovala aj nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Pre posúdenie tohto nároku je rozhodujúca otázka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre zvýšenie tejto náhrady v zmysle ust. § 7 ods. 3. Už i odvolací súd vo svojom prvom rozhodnutí (č.l. 268) uviedol, že zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad zákonom určené výmery odškodnenia je prípustné len v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy zapojenie poškodeného do spoločenského života je v dôsledku poškodenia zdravia veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho významnými aktivitami pred vznikom škody. Výnimočnosť prípadu navrhovateľky musí byť jednoznačne preukázaná. I keď poškodenie zdravia navrhovateľky nepochybne zanechalo trvalé následky a navrhovateľka je obmedzená v rôznych formách spoločenského uplatnenia, zo zisteného skutkového stavu však nevyplývala vysoká a mimoriadna úroveň jej športových, kultúrnych a iných spoločenských aktivít v dobe pred vznikom škody. Z výsluchu svedkov navrhovateľka pred úrazom lyžovala, plávala, športovala, avšak iba rekreačne. Zdravotný stav po úraze ovplyvnil jej život, ale nevyradil ju z neho. Nebol preto možný záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré prichádzajú do úvahy v prípadoch vysokej a mimoriadnej úrovne športových, kultúrnych či iných aktivít poškodeného pred vznikom škody alebo v prípadoch, z ktorých by bol poškodený na následky poškodenia zdravia takmer vyradený zo života a v ktorých by jeho predpoklady na uplatnenie v spoločnosti boli takmer stratené. U navrhovateľky sú tieto predpoklady obmedzené, preto opäť bol správny záver súdu prvého stupňa pokiaľ návrh v tejto časti taktiež zamietol.

K odvolacím argumentom navrhovateľky odvolací súd ešte udáva, že pokiaľ súd prvého stupňa rozhodol svojím prvým rozhodnutím diametrálne odlišne ako svojimi neskoršími rozhodnutiami, uvedené je možné vyvodit' jednak zo záverov odvolacieho súdu, ktorým je súd prvého stupňa povinný sa riadiť a v ďalšom na základe poukazu i na ustálenú judikatúru zo strany súdu prvého stupňa ani nebolo možné rozhodnúť inak. I keď znalec vo svojom znaleckom posudku poukazuje na to, že u navrhovateľky ide o prípad výnimočný, znalec sám nepristúpil k navýšeniu bodového ohodnotenia na sťaženie spoločenského uplatnenia ani na dvojnásobok bodového ohodnotenia. Avšak i s ohľadom na vyššie uvedené, je preto správny záver súdu prvého stupňa pokiaľ návrh o mimoriadne zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol. Zdravotné ťažkosti navrhovateľky výrazne ovplyvňujú jej možnosti, čo vyplýva aj zo znaleckého dokazovania v tejto veci. Podstatnou však bola skutočnosť, že súd nezistil, že by pred samotným úrazom navrhovateľka bola vo významnom spoločenskom, kultúrnom alebo politickom postavení, prípadne, že by sa aktívne venovala športu, ktorej činnosti by priamym zavinením odporcu už nemohla vykonávať po úraze.

Na základe týchto skutočností odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil z dôvodu vecnej správnosti podľa ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa podľa § 224 ods. 4 O.s.p., nakoľko odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p. Súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho a dovolacieho konania, ktoré predchádzali tomuto odvolaciemu konaniu.

Senát prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.